

• FØROYA • SOCIAL-DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BROÐURSKAPUR

Nr. 29

Lýsingaprisur fyri petitreglu: 40 oyru á
1. síðu, 30 oyru á 3. og 4. síðu

Leygardagin 17. juli 1943

Bladið verður
kostar kr. 1,50 + porto um fjórðingsárið

17. árg.

Samvinnustøða okkara millum aðrar tjóðir.

„Búgva okkara innlendis skipan soleiðis, at hon hóskar
til samarbeiðis við ta nýggju socialistisku skipanina, ið
verður at ráða heiminum aftaná kríggjð“.

Hin navnframi bretska arbeiðs-
ministarinn mr. Bevin segði á ein-
um fundi fyri norskum arbeiðarum:

Nú leikar meiri á hjá monnum
og tjóðum at finna eina samarbeiðis-
skipan landanna millum, sum bæði
andiliga og figgjarliga tryggjar
øllum menniskjum arbeiðs- og
livsrætt enn á eftir gomlum sniði
og lagi at skunda sær og spennu
allan mátt sín og megi á at verða
fullkomuliga fríir av øðrum og
halda uppá at vera nóg mikið í
sær sjálvum.

Tann tíð er farin, at eitt land,
stórt ella lítið, kann klára seg
uttan grannan og onnur lond.

Figgjarligt sjálvstýri verður einki
land longur at kunna tala um.
Bretska ríkisstjórnin verður ikki at
kunna skipa seg figgjarliga uttan
fyrst at hava sitið við samráðing-
borðið saman við umboðsmönnum
frá Ameriku og teim ymsu lond-
unum og verðaldarpertunum, ið
megu koma at arbeiða saman eftir
figgjarplánum, sum halda tað neyð-
turviliga skil á øllum arbeiði og
allari framleiðslu, so at alt arbeiði
og øll framleiðsla verður at koma
øllum menniskjum so til góða, at
tey koma at liva ampaleys, fri frá
troti og sakni.

Heldur ikki Noreg ella nøkur
onnur lítil tjóð verður aftaná
kríggjð at kunna hava fullkomuligt
figgjarligt sjálvstýri. Eisini Noregi
og øll tey norðurlendsku londini
verða noyðd at verða eitt líð, ein
virðismikil táttur, í einum anda-
ligum sum figgjarligum størri
plánøkonomiskum samarbeiði og
felagsstýri fyri londini...

Tað er mr. Bevin.

Soleiðis tala allir leiðandi menn
í dag.

Sjálvur hin navnframi norsk
Hambro, oddamaðurin fyri harðastu
mótstøðumenn javnaðarflokksins
í Noregi, hevur í radio og í eini
bók, sum hann hevur skrivað í
útleigd, hildið fram, at hitt gamla
stýrslagið, tað privatkapitalistiska
stýrslagið, dugir ikki longur. Tað
hevur, sum hann sigur, yvirlivað
seg. Nú er einki annað at gera
enn at royna tað socialistisku hug-
sjónina og vita, um hon kann bera
menniskjunum og heiminum tað
skil og greiðu skipan, at tey veru-
liga kunnu koma til at nýta tey
góðu, sum tey við tí tilfari og
teim amboðum, tey hava til taks,
lættliga eru før at veita til vega.

**Fiskimenn! Arbeiðsmenn!
Føroyingar! Hugsandi menn
og kvinnur!**

Tit hava øll somul við áhuga
lurtað í útvarpinum.

Tit megu hava bitað merkið í
ta merkiligu hending, at menn nú
á dagum — uttan mun til annað-
hvørt teir hava verið socialistar
ella mótstøðumenn av socialismum
— eru komnir til ta ástannan,
at hin socialistiska hugsjónin, hin
socialistiska verðaldaridém, sum
botnar í einum plánøkonomiskum
samarbeiði millum allar tjóðir, er
tann einasta bjarging, ið heimurin
nú hevur at gripa til.

Øll tekin eru so statt til, at
hetta ragnarok, ið nú leikar um
allan heimin, vil føða eina nýggja
socialistiska verð.

Men er hetta beint, so er tað
ørðskapur og skilaloysi ikki at
leggja alla orkuna á at fáa skipa
okkara innlendis viðurskipti soleið-
is, at vit her á landi kunnu standa
fyririkað og búgvín at ganga inn
í eitt sterkt og fyri fólkid eydnu-

gevandi samarbeiði við aðrar tjóðir
á socialistiskum grundarlagi.

Á øðrum grundarlagi kann ikki
hetta samarbeiði fara fram.

Uttan hetta samarbeiði, uttan
hetta socialistiska samarbeiði er
døddin í durum hjá Føroyingum
meiri enn hjá nøkrum øðrum
fólki. Tí jú minni eitt fólk er, jú
meiri eintáttad vinnulivið hjá einum
fólki er, tess meiri treingir tað til
eitt livandi og fjølbroytt samarbeiði
og samvinnu við onnur lond.

*Fiskimaður, arbeiðsmaður, allir
hugsandi menn og kvinnur her á
landi.*

*Tit skilja, at tað vil verða
sjálmorð at krækja seg til eina
samfelagsskipan, sum ger alt sam-
arbeiði við tann nýggja socialistiska
heimin ómøguligt.*

Tit skilja at teir flokkar, sum

sum lýsa bál og brand yvir social-
ismuna, sum eru bara til fyri at
knasa socialismuna, sum yvirhøvar
einki vil hava at gera við social-
ismuna, teir kunnu ikki í hesum
døgum vera umboðsmenn fyri
Føroyingum, í hesum døgum, tá
ið tað ræður so ómetaliga nógv
um at koma á tal við allar tær
kreftir, ið koma at skapa ta nýggju
tíðina — ta socialistisku verðina.

Tit skilja, at onga tíð sum nú
verður tað at ráða um at hava eitt
socialistiskt stýri her á landi.

**Socialistiskt hugaðir Føroyingar elga
at vera við samráðingunum, ið avgera
Føroya støðu í samvinnuni við onnur lond.**

Um annað hendir, kann tað
verða ein ólukka fyri Føroyingar,
ein vanlukka fyri øðir.

So nógv leikar á nú!

So lagnutungir dagar standa fyri
durum!

Viðmerkingar.

Fólkaflokksins ómegdarfalsum:

**Ikki minni enn 5 politiskar villur í einum
andadrátti.**

Í »Dagblaðnum« av 6. juli verður
undir greinini »Hilberts einaveldið
undir fólkadóm« roynt at trútta
inn í fólkid nakrar ræðandi villur
viðvíkjandi javnaðarmonnum.

NB Hilberts einaveldið! Allir
politikarar og allir skilamenn vita,
at Hilbert amtmaður hevur bundið
seg til at fremja allar samtyktir
tingsins við undantak av 3. málum
sum fyribils er gjerdur ein serligur
sáttmáli um.

Hilbert amtmaður kann einsa-
mallur ikki so mikið sum at seta
tvær lógarreglur í gildi uttan tings-
ins ella landsnevndarinnar samtykt.

Hetta veit Jóanes bóndi, hetta
veit Thorstein Petersen, hetta vita
allir førandi fólkaflokksmenn og
kortini smæðast teir ikki við at
trútta og trútta, at Hilbert amt-
maður hevur einaveldið, diktatur.

Er tað ikki ussaligt at noyðast
at halda fram við gølum og gølum
og villum fyri yvirhøvar at kunna
liva politiskt!

Eitt annað er, at Churchill í
radio og bretska stjórnin gjegnum
konsul sín her hava sagt, at stats-
rættsliga kann einki broytast, meðan
kríggjð varir. Og ikki at leggja
burtur úr at eingin minni enn
sjálvur fólkaflokksmatadorurin Th.
Petersen helt seg noyðast, so skjótt
hann var valdur til fólkatingsmann,
at tað, sum fólkaflokkurin hevði
rølað um fullveldi, einki kundi
gerast við, fyrr enn samband varð
aftur við Danmark.

Vit verða í nevndu grein lagdir
undir:

1) At hava sum fyrsta endamálið
»at Føroyar, tá friður kemur aftur,
skulu handast aftur til Danmark«
— einki skal verða broytt, og at
Føroyingum skal ikki verða loyvt
at vera við, tá ið Føroya fram-
tíðar lagna skal avgerast.

Kann grovari villa sigast?

Í okkara stevnuskrá til fyrirstand-
andi lögtingsval stendur: